

Финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2024. и Извјештај независног ревизора

Фонд за развој и запошљавање
Републике Српске а.д. Бања Лука

Одговорност Управе Банке за припрему и одобравање финансијских извјештаја

Управа Банке је дужна припремити финансијске извјештаје, који дају објективно и истинито приказ финансијског положаја Фонда, те резултате његовог пословања и готовинског тока у складу са важећим рачуноводственим стандардима, те има одговорност за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућују припрему финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за подузимање корака који су им у разумној мјери доступни како би им омогућили очување имовине Фонда, те спречавање и откривање превара и осталих неправилности.

Управа Банке је одговорна за одабир прикладних рачуноводствених политика које су у складу са важећим рачуноводственим стандардима и за њихову досљедну примјену, доношење разумних и разборитих претпоставки и процјена, те припрему финансијских извјештаја на принципу неограничености времена пословања.

Управа Банке је дужна поднијети на усвајање Надзорном одбору извјештај Фонда заједно са финансијским извјештајима, након чега Надзорни одбор усваја исте.

Финансијски извјештаји Фонда за годину која се завршава 31. децембра 2024. године одобрени од стране Управе Банке на дан 12.03.2025. године, потврђујући ово, потписује:

За и у име Управе:

Директор Банке

САДРЖАЈ

Извјештај независног ревизора	3
Биланс стања на дан 31.12.2024. године.....	7
Биланс токова готовине за период 01.01 - 31.12.2024. године	8
Извјештај о промјенама у капиталу за период 01.01 - 31.12.2024.	9
Напомене уз финансијске извјештаје за 2024. годину	

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Басе Пелагића 2/IV
78 000 Бања Лука
Република Српска
Босна и Херцеговина

Тел : + 387 51 211 509; + 387 51 211 294

Ф + 387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Скупштини акционара Инвестиционо развојне банке Републике Српске и Управи

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту “Фонд“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2024. године, и биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу, биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомена уз финансијске извјештаје које садрже преглед значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји дају истинит и објективан приказ, у свим материјално значајним аспектима, финансијски положај Фонда на дан 31. децембра 2024. године и његову финансијску успјешност, те његове новчане токове за годину која је тада завршила у складу с Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и осталом законском регулативом примјењивом на Фонд.

Основа за мишљење

Обавили смо ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су детаљно описане у нашем извјештају у одјељку Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Фонд у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (IESBA), и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с IESBA Кодексом. Увјерени смо да су ревизорски докази које смо прикупили достатни и примјерени као основа за изражавање нашег мишљења.

Скретање пажње

Као што је објелодањено у напомени 34. приложених финансијских извештаја, скрећемо пажњу на чињеницу да је након извјештајног периода, а током периода ревизије, вршилац дужности директора Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука, поднио оставку на ту функцију, те да формално разрешење није спроведено и усвојено од стране Надзорног одбора ИРБ РС а.д. Бања Лука на дан извјештавања.

Као што је објелодањено у напомени 3. приложених финансијских извештаја, скрећемо пажњу на то да је у Инвестиционо-развојној банци у току израда нове методологије која се односи на примјену модела за очекиване кредитне губитке у складу са МСФИ 9 „Финансијски инструменти“. Поменути методологија још увијек није у потпуности имплементирана, те ће се у наредном извјештајном периоду радити на потпуном успостављању и усвајању исте.

Наше мишљење није модификовано по основу наведених питања.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и фер приказивање финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске као и за такве интерне контроле за које Руководство утврди да су неопходне и које омогућавају састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед проневијере или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Руководство је одговорно за процјењивање способности Фонда да настави с пословањем по временски неограниченом пословању и објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Фонда.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји, као цјелина, без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати ревизоров извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија у складу са Међународним стандардима ревизије увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услед преваре или погрешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне просудбе и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или погрешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед погрешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Фонда;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика, разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створио Фонд;
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања и, темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Фонда да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима

прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Фонд прекине с настављањем пословања по временски неограниченом пословању;

- оцјењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји, основне трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираним обимом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и све значајне недостатке у интерним контролама које су откривене током наше ревизије.

Такође, достављамо руководству Фонда изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтјевима у погледу независности и да ћемо их обавијестити о свим односима и осталим питањима за које се може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и гдје је то могуће, о повезаним мјерама заштите.

Партнер на ревизорском ангажману чији је резултат овај извјештај независног ревизора је Милош Грујић, овлашћени ревизор.

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука
Бања Лука, 25. јун 2025. године

Исидора Џомбић
Managing Partner – Директор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Милош Грујић
Овлашћени ревизор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Биланс успјеха за период 01.01 - 31.12.2024. године

Билансне позиције	Напомене	2024. у КМ	2023. у КМ
Пословни приходи			
Остали пословни приходи	5	54.772	3.485
		54.772	3.485
Пословни расходи			
Трошкови производних услуга	7	(596)	(596)
Трошкови амортизације и резервисања	8	(10.421)	(10.421)
Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	9	(5.984.601)	(7.659.601)
Трошкови пореза	10	(18.489)	(48.865)
		(6.014.107)	(7.719.483)
Пословни добитак/ (губитак)		(5.959.335)	(7.715.998)
Финансијски приходи	6	10.321.046	9.578.458
Финансијски расходи	11	(3.018.572)	(2.125.966)
Остали приходи и добици		-	34.237.367
Остали расходи и губици	12	(83.299)	(16.741)
Приходи од усклађивања вриједности имовине	13	-	47.282
Расходи од усклађивања вриједности имовине		(2.393.458)	(12.270.942)
Расходи по основу промјене рачуноводствених политика		(43.561)	-
Добит/ (губитак) прије опорезивања		(1.177.179)	21.733.460
Порез на добит	14	(200.246)	(1.399.130)
Одложени порески расходи		-	(678.218)
Одложени порески приходи		-	-
Нето добитак/ (губитак)		(1.377.425)	19.656.112
Зарада по акцији	15	(0,0039)	0,054543

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Приложени финансијски извјештаји су усвојени од стране Надзорног одбора дана 12.03.2025. године.

Потписано у име Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д.:

Лице овлашћено за заступање

Лице са лиценцом

Биланс стања на дан 31.12.2024. године

Билансне позиције	Напомене	31.12.2024. у КМ	31.12.2023. у КМ
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	16	667.904	678.325
Дугорочни финансијски пласмани	17	304.926.412	321.542.467
Остала дугорочна средства и разграничења		499.696	538.618
		306.094.012	322.759.410
Текућа имовина			
Краткорочна потраживања	18	917.276	226.190
Краткорочни финансијски пласмани	19	94.882.853	81.451.903
Готовина и готовински еквиваленти	20	4.358.109	10.390.246
Краткорочна разграничења	21	836.248	779.035
		100.994.486	92.847.374
Одложена пореска средства			
ПОСЛОВНА АКТИВА		407.088.498	415.606.784
Ванбилансна актива	27	29.840.376	31.156.850
УКУПНА АКТИВА		436.928.874	446.763.634
Капитал	22		
Основни капитал		365.725.431	363.675.431
Резерве		1.809.387	1.809.387
Остале резерве		-	-
Нераспоређени добитак претходних година		36.510.380	36.510.380
Губитак ранијх година		(94.129.245)	(92.751.820)
Губитак текуће године		-	-
		309.915.953	309.243.378
Остала дугорочна резервисања		-	389.460
Дугорочне обавезе			
Дугорочне обавезе	23	80.141.414	88.928.338
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	24	15.625.173	9.126.861
Обавезе из пословања	25	1.236.619	6.897.487
Обавезе из специфичних послова		10.000	5.136
Остале обавезе		23.562	-
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине		15.104	45.393
Обавеза за порез на добит		-	802.076
Краткорочна разграничења	26	120.673	168.655
		17.031.131	17.045.608
ПОСЛОВНА ПАСИВА		407.088.498	415.606.784
Ванбилансна пасива	27	29.840.376	31.156.850
УКУПНА ПАСИВА		436.928.874	446.763.634

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Биланс токова готовине за период 01.01 - 31.12.2024. године

	2024. у КМ	2023. у КМ
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Остали приливи из пословне активности	66.731	269.027
Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси	(11.420.394)	(3.918.566)
Одливи по основу плаћених камата	(1.780.194)	(2.107.959)
Одливи по основу пореза на добит	(1.037.403)	-
Остали одливи из пословних активности	(1.226.413)	(613.819)
Нето прилив/ (одлив) готовине из пословних активности	(15.397.673)	(6.371.317)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи од осталих финансијских средстава по амортизованој вриједности	97.889.073	156.808.712
Приливи по основу камата	8.041.963	8.815.832
Остали приливи из активности инвестирања		
Одливи на основу остале имовине по амортизованој вриједности	(93.093.218)	(108.590.325)
Остали одливи из активности инвестирања	(2.922.500)	(56.800.000)
Нето прилив/ (одлив) готовине из активности инвестирања	9.915.318	234.219
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи по основу повећања основног капитала	2.050.000	3.300.000
Приливи по основу дугорочних кредита		
Остали приливи из активности финансирања	6.500.000	21.100.000
Одливи по основу дугорочних кредита	(7.537.282)	(14.463.082)
Одливи по основу краткорочних кредита		
Одливи по основу дужничких инструмената	(1.562.500)	(1.562.500)
Остали одливи из активности финансирања	-	(21.100.000)
Нето прилив/ (одлив) готовине из активности финансирања	(549.782)	(12.725.582)
НЕТО ПРИЛИВ / (ОДЛИВ) ГОТОВИНЕ	(6.032.137)	(18.862.680)
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	10.390.246	29.255.794
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	30.211
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	(33.079)
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	4.358.109	10.390.246

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Извјештај о промјенама у капиталу за период 01.01 - 31.12.2024.

	Основни капитал-власнички удјели	Резерве	Акумулирани нераспоређен и добитак/ (непокривени губитак)	Укупно
	у КМ			
Стање на дан 31.12.2022/ 01.01.2023. године	360.375.431	1.809.387	(75.897.552)	286.287.266
Добит/ (губитак) за годину	-	-	19.656.112	19.656.112
Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	3.300.000	-	-	3.300.000
Стање на дан 31.12.2023/01.01.2024. године	363.675.431	1.809.387	(56.241.440)	309.243.378
Добит/ (губитак) за годину	-	-	(1.377.425)	(1.377.425)
Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	2.050.000	-	-	2.050.000
Стање на дан 31.12.2024. године	365.725.431	1.809.387	(57.618.865)	309.915.953

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ГОДИШЊЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
за 2024. годину

У Бањој Луци, јун 2025.

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: "Фонд") основан је Законом о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске ("Службени гласник РС," број 56/06, 28/13, 111/21 и 28/23, у даљем тексту: "Закон"), и регистрован је Рјешењем Основног суда у Бањој Луци дана 16. октобра 2007. године.

У складу са чланом 5. Закона, Фондом управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: "Банка"). Органи Фонда су Скупштина, чију функцију врши Влада Републике Српске (у даљем тексту: "Влада") и директор. Функцију директора Фонда врши директор Банке. Питања из дјелокруга Управног одбора су у надлежности Управе Банке.

Основна дјелатност Фонда је имплементација развојних пројеката у Републици Српској кроз: одобравање кредитних средстава и њихово пласирање, одобравање средстава кроз донације у складу са уговореним обавезама, улагање у хартије од вриједности емитената из Републике Српске, прибављање средстава са домаћег и међународног финансијског тржишта, додјела средстава малим и средњим предузећима и предузетницима, као и друго кредитно и финансијско посредовање.

Сједиште Фонда налази се у улици Видовданска 2, у Бањој Луци, Република Српска (Босна и Херцеговина). Фонд није имао запослених радника на дан 31.12.2024. године.

Повезана правна лица Фонда су:

1. Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука
2. Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука
3. Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука
4. Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука
5. Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево
6. Фонд за управљање некретностима и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Фонда су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена кориштењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Фонд узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узела у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Финансијски извјештаји Фонда су приказани у формату прописаном *Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике* („Службени гласник РС,” број 104/21 и 59/22), *Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике* („Службени гласник РС,” број 59/22 и 129/22), *Правилником о додатном рачуноводственом извјештају Анекс* („Службени гласник РС,” број 62/16 и 124/22) као и *Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу* („Службени гласник РС,” број 59/22).

Фонд је приликом састављања извјештаја о токовима готовине користио директни метод извјештавања о токовима готовине.

Фонд је у састављању финансијских извјештаја примјењивао рачуноводствене политике, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

Функционална валута и валута извјештавања

Износи у приложеним финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (у даљем тексту: КМ). Конвертибилна марка је функционална и званична извјештајна валута у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање („ИФРС“) и међународних рачуноводствених стандарда („ИАС“).

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS"), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("IFRS", у даљем тексту заједно: "Стандарди") из 2019. године, а који се примјењују код финансијских извјештаја који се састављају на дан 31.12.2024. године.

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС," број 94/15 и 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно ИФРС, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("ИФРС for SME"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("IPSAS"), Међународне стандарде вредновања, Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("IFAC").

Руководство Банке има намјеру да примјени нове Стандарде и тумачења, који су релевантни за Банку и Фонд, у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично објављени и усвојени у Републици Српској, а материјални утицај на финансијске извјештаје Фонда ће се утврдити у периоду иницијалне примјене.

Упоредни подаци

Фонд је као упоредне податке приказао извјештај о укупном резултату, извјештај о токовима готовине за период до 31.12.2023. године, а извјештај о промјенама на капиталу, односно извјештај о финансијском положају на дан 31.12.2023. године.

Сталност пословања

Финансијски извештаји састављени су у складу са концептом сталности пословања који претпоставља да ће Фонд наставити са пословањем у будућности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Приходи и расходи од камата

Приходи и расходи камата за све финансијске инструменте који се вреднују по амортизованој вриједности и финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупан резултат (МСФИ 9) признају се у билансу успјеха за све камате на обрачунској основи примјеном методе ефективне каматне стопе. Приходи од камата на сва средства за трговање и финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха, признају се примјеном уговорне каматне стопе. Метода ефективне каматне стопе користи се за израчун амортизоване вриједности финансијског средства или финансијске обавезе и за распоdjелу прихода од камата или расхода за камате у релевантном периоду. Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује процијењене будуће готовинске исплате или приходе током очекиваног вијека трајања финансијског инструмента, или краћег периода (када је примјерено) на нето књиговодствену вриједност финансијског средства или финансијске обавезе. Приходи од камата укључују купоне зарађене на инвестиције са фиксним приносом и хартије од вриједности којима се тргује, као и акумулиране попусте и премије на хартије од вриједности. Обрачун ефективне каматне стопе

укључује све накнаде и трошкове које су уговорне стране платиле или примиле и све трансакционе трошкове, али искључују будуће губитке по основу кредитног ризика. Приходи од камата израчунавају се примјеном ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност финансијских средстава. Изузетак су каматни приходи по основу изложености које су биле почетно признате као обезвријеђене (РОСИ) код којих се каматни приходи израчунавају употребом ефективне каматне стопе на њихову отплаћену вриједност или изложености слабог кредитног квалитета (ниво 3) код којих се каматни приходи искључују из биланса успјеха.

За изложености за које постоји неизвјесност наплате каматних прихода (потраживања у нивоу кредитног ризика 3) одгађа се признање тих прихода у билансу успјеха до њихове наплате. Та потраживања по основу камата Банка евидентно води до њихове наплате (ванбилансна евиденција).

Приходи од продаје се исказују по фактурној вриједности, и евидентирају се у тренутку пружања услуге.

Трошкови управљања Фондом

Расходи по основу управљање Фондом се евидентирају на терет периода на који се односе, у висини износа обрачунаог од стране Банке, у складу са Одлуком Владе Републике Српске о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. јуна 2008. године. Наведеном Одлуком је дефинисано да Банка накнаду за управљање фондовима обрачунава аконтативно, пропорционално планираним приходима сваког фонда којим Банка управља, на начин да фондови партиципирају у укупним расходима Банке пропорционално оствареним приходима сваког појединачног фонда.

Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист прихода или на терет расхода периода.

Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година.

Приликом израчунавања пореске основице и поступка усклађивања расхода од индиректног отписа пласмана, Фонд се руководи одредбама Закона о порезу на добит ("Службени гласник РС," број 94/15, 1/17 и 58/19), и то чланом 22. који се односи на финансијске институције. Руководство Банке и Фонда, сматра да је то адекватан третман, јер је претежна дјелатност Фонда пласирање финансијских средстава, као и да је наведена примјена одредби Закона о порезу на добит у складу са захтјевима пореских органа.

Одложени порези

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све

одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се исказују по набавној вриједности, умањеној за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених основних средстава је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме исказују се у извјештају о укупном резултату као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност некретнине, постројења и опреме. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања се обрачунава примјеном пропорционалне (линеарне) методе која подразумијева исту стопу амортизације за сваку годину кориштења.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, који су служили као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у години који се завршава на дан 31.12.2024. године су сљедећи:

	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Грађевински објекти	75	1,3
Нематеријална улагања	5	20
Моторна возила	6,5	15,5
Компјутери	5	20
Канцеларијски намјештај и остала опрема	6 - 10	10 – 16,5

Финансијски инструменти (признавање и одмјеравање)

Међународни стандард финансијског извештавања 9 (у наставку: МСФИ 9) регулише класификацију и мјерење финансијских инструмената. МСФИ 9 је подијељен у три различита подручја, и то: класификације и мјерења финансијских инструмената, умањења вриједности и рачуноводства заштите.

У склопу имплементације Међународног стандарда финансијског извештавања 9 (у наставку: МСФИ 9), Банка је у изради нове Методологије за процјену обезвјеђења пласмана ИРБ према међународном стандарду финансијског извештавања 9 – Финансијски инструменти (у наставку: Методологија) чија примјена није у потпуности имплементирана те ће се у наредном извјештајном периоду радити на потпуном успостављању и усвајању исте.

Овом Методологијом су потврђени основни методолошки аспекти који се имплементирају као што су сегментација портфолија ИРБРС, нивои кредитног ризика, критеријуми за промјену нивоа, израчунавање очекиваног кредитног губитка и др, као и доступност историје статуса неизмирења.

МСФИ 9 уводи појмове обезвријеђења и очекиваног кредитног губитка, чије је израчунавање засновано на преласку финансијских инструмената између три нивоа обезвријеђења.

Методологијом се прописује начин формирања исправки вриједности за сва директно пласирана средства фондова којима управља ИРБРС, односно групе повезаних клијената који за фондове представљају један ризик.

Може се примјењивати на све врсте финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вриједности или фер вриједности кроз остали укупан резултат, осим на:

- Учесћа у повезаним лицима, придруженим лицима и заједничким улагањима која се рачуноводствено обухватају у складу са МСФИ 10 – Консолидовани финансијски извјештаји, МРС 27 – Појединачни финансијски извјештаји или МРС 28 – Учесћа у придруженим лицима и заједничким подухватима (осим у случајевима када наведени стандарди захтјевају или дозвољавају лицу да обрачунава учешће у повезаном лицу, придруженом лицу или заједничком улагању у складу са неким или свим захтјевима МСФИ 9);
- Права и обавезе послодавца по плановима о примањима запослених, на која се примјењује МРС 19 – Примања запослених;
- ХОВ у протфељу фондова којима управља ИРБРС, у дијелу који се односи на вредновање истих. а које се врши у складу са Уредбом коју доноси Влада Републике Српске.

Сами финансијски инструменти за потребе захтјева који се односе на обрачун исправке вриједности у складу са МСФИ 9, дефинисани су у МРС 32, који их дефинише као уговоре на основу којих настаје финансијска имовина једног лица и финансијска обавеза или инструмент капитала другог лица.

За потребе ове Методологије статусом неизмирења обавеза сматраће се сва кашњења преко 90 дана.

По МСФИ 9 финансијске имовина се класификује према особинама припадајућих уговорних новчаних токова и пословни модела. Пословним подручјима ИРБРС додијељени су пословни модели „држање ради наплате“ или „држање ради наплате и продаје“, а у складу са намјером држања и очекиваним прометом финансијских инструмената.

Кредите и сродна потраживања (са намјером банке – прикупљање уговорених новчаних токова, прикупљање уговорених новчаних токова уз могућност накнадне продаје потраживања и остало) могуће је класиковати према ИФС 9 по амортизујућу трошку, као инструменте који се воде по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (FVOCI) и као инструменте који се воде по фер вриједности кроз биланс успеха (FVPL).

Улагања у власничке инструменте (Банка признаје само приходе од дивиденди кроз биланс успјеха, и то онда кад стекне право од њих, а промјене фер вриједности се воде кроз ОЦИ) могуће је класификовати као инструменте који се воде по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (FVOCI) и као инструменте који се воде по фер вриједности кроз биланс успеха (FVPL).

Фонд ће за сваку ставку финансијске активе која представља финансијски инструмент у тренутку иницијалног признавања извршити њену класификацију у једну од 3 категорије које су предвиђене МСФИ 9.

Кредитни портфолио ИРБРС је сегментиран према типу производа на следећи начин:

- Држава, јавне установе и јединице локалне самоуправе (сви зајмови дати јавним установама, општине и градови РС, те јавна предузећа и привредна друштва која су у већинском власништву Републике Српске),
- Финансијске институције (све изложености према финансисјким посредницима путем који су пласирана средства ИРБРС и фондова);

- Привредна друштва (сви директни зајмови пасирани правним лицима по кредитним линијама ИРБРС и фондова),
- Становништво (директни зајмови пасирани по кредитној линији Зајмови за незапослене демобилисане борце РС).

МСФИ 9 дефинише четири нивоа у које могу бити сврстани пласмани ИРБРС у зависности од иницијалне оцјене пласмана као и промјена које се могу идентификовати у току отплате пласмана. Карактеристике Нивоа су следеће:

- 1) **Ниво 1** – низак ниво кредитног ризика односно клијенти код којих није идентификована значајнија неповољна промјена у кредитном квалитету;
- 2) **Ниво 2** – повећан ниво кредитног ризика односно клијенти код којих постоји значајан пад кредитног квалитета;
- 3) **Ниво 3** – изложености код којих је настало умањење вриједности, односно изложености у статусу неизмирења обавеза са кашњењем 90 и више дана,
- 4) **РОСИ имовина** – представља изложеност за коју се у тренутку иницијалног признавања утврди да је њена вриједност умањена за кредитне губитке због постојања значајног кредитног ризика и она се приликом почетног признавања распоређује у ниво кредитног ризика 3, а накнадно се може распоредити у ниво кредитног ризика 2.

Сходно стандарду, трансфери између нивоа су могући у оба смјера. У случају побољшања кредитног квалитета дужника, трансфер ће се вршити из лошијег у бољи ниво уз идентификацију побољшања кредитног рејтинга и уз праћење потраживања одређеног временског периода ради утврђивања одрживости идентификованог побољшаног стања.

Заједничка карактеристика пласмана за пребацивање из Нивоа 1 у Ниво 2, а потом даље у Ниво 3 је погоршање кредитног квалитета пласмана чим се дато погоршање идентификује, док је за обрнути процес помјерања из Нивоа 3 у Ниво 2 и у Ниво 1 карактеристично побољшање кредитног квалитета конкретног пласмана и протицање одређеног временског периода у којем се прати да је идентификовано побољшање трајна карактеристика пласмана.

Имовина касификована у РОСИ имовину не може се рекласификовати у нижи ниво кредитног ризика.

Очекивани кредитни губитак

Банка и фондови утврђују очекивани кредитни губитак за ставке финансијске активе које се вреднују по амортизованом трошку и фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Банка/фонд је дужна да на индивидуалној основи утврђује очекивани кредитни губитак за појединачно значајне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3 за износе изнад прага материјалне значајности у зависности од корисника.

Сходно стандарду очекивани кредитни губитак за изложености на групној основи рачуна се у складу са следећом општом формулом:

$$ECL=PD \times LGD \times EaD$$

гдје је:

ECL – очекивани кредитни губитак

PD – вјероватноћа наступања статуса неизмирења обавеза

LGD – губитак услед наступања статуса неизмирења обавеза

EaD – изложеност у тренутку настанка статуса неизмирења обавеза

Банка/фонд утврђује очекивани кредитни губитак за изложености на индивидуалној основи као позитивну разлику између бруто књиговодствене вриједности изложености и процијењених будућих новчаних токова (од оперативних прихода и/или реализације колатерала) током очекиваног вијека трајања ставке финансијске активе дисконтованих ефективном каматном стопом важећом на датум извјештавања. При томе, процјена извјесности будућих новчаних токова од оперативних прихода мора се заснивати најмање на:

- историјским новчаним токовима у периоду од најмање задњих шест мјесеци,
- поузданој документованости будућих новчаних токова,
- искуству Банке у наплати потраживања од клијената са сличним карактеристикама.

Банка утврђује очекивани кредитни губитак за *POCI* имовину на индивидуалној основи, а на начин дефинисан Методологијом.

Банка може за потребе утврђивања очекиваних кредитних губитака користити поједностављени приступ, те вршити експертну процјену очекиваних губитака на основу историјских података о наплатама таквих врста потраживања, евидентираним губицима, те на будућим очекивањима о наплатама таквих врста потраживања.

Издати финансијски инструменти и финансијске обавезе

Издати финансијски инструменти или њихове компоненте се класификују као обавезе када суштина уговорног односа указује да Фонд има обавезу или да испоручи готовину или неко друго финансијско средство имаоцу, или да испуни обавезу на другачији начин. Такви инструменти укључују износе који се дугују држави, кредитним институцијама и клијентима. Након почетног признавања издати финансијски инструменти и остала позајмљена средства се накнадно вреднују по амортизованој вриједности коришћењем методе ефективне каматне стопе. Приходи и расходи се признају у билансу успјеха када финансијска обавеза престане да се признаје, као и кроз процес амортизације.

4. Престанак признавања финансијских средстава и финансијских обавеза

Финансијска средства

Финансијско средство (или дио финансијског средства или групе финансијских средстава) престаје да се признаје уколико: ☐ је дошло до истека права на готовинске приливе по основу тог средства; или ☐ је Банка пренијела право на готовинске приливе по основу средства или је преузела обавезу да изврши исплату примљене готовине по основу тог средства у пуном износу без материјално значајног одлагања плаћања трећем лицу по основу уговора о преносу; или ☐ је Банка извршила пренос свих ризика и користи у вези са средством, или није нити пренијела нити задржала све ризике и користи у вези са средством, али је пренијела контролу над њим.

Када је Банка пренијела права на готовинске приливе по основу средстава или је склопила уговор о преносу, и при том није нити пренијела нити задржала све ризике и користи у вези са средством, нити је пренијела контролу над средством, средство се признаје у оној мјери колико је Банка ангажована у погледу средства. Даље ангажовање Банке, које има форму гаранције на пренесено средство, се вреднује у износу књиговодствене вриједности средства или износу максималне накнаде коју би Банка морала да исплати.

Финансијске обавезе

Финансијска обавеза престаје да се признаје уколико је испуњење те обавезе извршено, уколико је обавеза укинута или уколико је истекло важење обавезе. У случају гдје је постојећа финансијска обавеза замјењена другом обавезом према истом повјериоцу, али под значајно промјењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измјењени, таква замјена или промјена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вриједности обавезе признаје у билансу успјеха.

5. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Остали пословни приходи	54.772	3.485
Укупно	54.772	3.485

Остали пословни приходи односе се на приходе по основу наплаћених судских такси по тужбама.

6. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.

Приходи од камата на обвезнице	2.808.715	2.968.130
Приходи од камата по кредитним линијама	7.221.890	5.898.220
Приходи од накнаде за обраду зајмова	22.913	41.173
Приходи од накнада за дате гаранције	261.109	287.609
Приходи од накнаде и камате за факторинг	4.097	2.241
Позитивне курсне разлике	2.322	381.085
Укупно	10.321.046	9.578.458

7. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Трошкови комуналних услуга	596	596
Укупно	596	596

8. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Амортизација	10.421	10.421
Укупно	10.421	10.421

9. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ (БЕЗ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА)

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Трошкови управљања Фондом	5.874.783	7.490.709
Трошкови премија осигурања	1.595	446
Трошкови платног промета	27.833	38.389
Трошкови непроизводних услуга	10.989	10.884
Остали нематеријални трошкови	69.401	119.173
Укупно	5.984.601	7.659.601

Трошкови по основу управљање Фондом се евидентирају на терет периода на који се односе, и то у висини износа обрачунатог од стране Банке, у складу са Одлуком Владе о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. јуна 2008. године. Фонд за развој и запошљавање Републике Српске, у 2024. години, учествује са 45% у трошковима Банке, те је из наведеног разлога смањена накнада у односу на 2023. годину, гдје је учешће Фонда у трошковима Банке било 67%.

10. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Накнада за шуме и противпожарну	18.489	48.865
Укупно	18.489	48.865

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Расходи камата	1.727.316	2.118.928
Негативне курсне разлике	344.430	7.038
Остали финансијски расходи	946.826	-
Укупно	3.018.572	2.125.966

Расходи камата у 2024. години у износу 1.727.316 КМ односе се на плаћене камате по кредиту WB IBRD 7839 у износу 337.463 КМ, камате по кредиту WB IBRD 81670 у износу 596.303 КМ, камате по кредитима Међународне асоцијације за развој (ИДА) од 88.989 КМ, камате по кредиту ЕИБ 25254 у износу од 185.485 КМ, камата по кредиту ЕБРД 9183 у износу 171.913 КМ и комисиона провизија по кредиту ЕБРД 9183 у износу од 75.469 КМ, камате по основу емитованих обвезница у износу 248.131 КМ, те камате по основу узетих позајмица од повезаних правних лица у износу од 23.562 КМ.

Расходи по основу курсних разлика настали су као резултат плаћања доспјелих анuitета по ИДА кредитима и прерачуна обавеза у иностраној валути (СДР) на крају обрачунског периода по средњем курсу.

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Остали расходи и губици	83.299	16.741
Укупно	83.299	16.741

Износ од 83.299 КМ је губитак настао због окончања стечајног поступка над МКД СИНРГИЈА ПЛУС. Наиме, дана 24.12.2024. године, Рјешење о закључењу стечајног поступка је постало правоснажно.

13. НЕТО ДОБИЦИ/ГУБИЦИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Приходи од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана	8.113.125	4.998.564
Расходи од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана	(10.506.583)	(17.269.506)
Нето добици/губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана	(2.393.458)	(12.270.942)
Приходи од усклађивања вриједности осталих финансијских средстава	-	47.282
Расходи од усклађивања вриједности осталих финансијских средстава	-	-
Нето добици/губици од усклађивања вриједности осталих финансијских средстава	-	47.282
Укупно	(2.393.458)	(12.223.660)

Добици/губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава односе се на усклађивање вриједности финансијске имовине (кредита, обвезница, позајмица) на основу процјене ризика, а у складу са утврђеном Методологијом за процјену обезврјеђења пласмана према МСФИ 9.

Приходи од усклађивања вриједности осталих финансијских средстава односи се на усклађивање вриједности готовине на крају обрачунског периода у складу са МСФИ 9.

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

У КМ		
Порез на добит	31.12.2024.	31.12.2023.
Добитак/губитак прије опорезивања	(1.177.179)	21.733.460
Корекција за пореске сврхе	3.179.644	(959.976)
Порески добитак/губитак	2.002.465	20.773.484
Пренесени порески губитак из претходних година	-	(6.782.184)
Одложена пореска средства	-	678.218
Нето пореска основица	2.002.465	13.991.299
Текући порез на добит	200.246	1.399.130

15. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
Добитак/губитак обрачунског периода	(1.377.425)	19.656.912
Просјечан пондерисани број акција	360.375.431	360.375.431
Укупно	(0.0039)	0.054543

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У КМ			
	Нематеријална улагања	Опрема	Грађевински објекти
Набавна вриједност			
Стање, 1.1.2024. године	37.281	115.009	801.645
Отпис		(627)	
Стање, 31.12.2024. године	37.281	114.382	801.645
Исправка вриједности			
Стање, 1.1.2024. године	37.281	114.382	123.320
Амортизација за текућу годину	-	-	10.421
Стање, 31.12.2024. године	37.281	114.382	133.741
Садашња вриједност 31.12.2023	-	-	678.325
Садашња вриједност 31.12.2024	-	-	667.904

17. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Дугорочни финансијски пласмани</i>		
Учешће у капиталу зависних субјеката	2.735.900	2.735.900
Дугорочни кредити у земљи	313.578.133	353.119.101
Дугорочни кредити повезана лица	11.227.273	19.000.000
Финансијска средства која се вреднују по амортизованом трошку - обвезнице	84.805.513	66.600.542
Укупно дугорочни финансијски пласмани	412.346.819	441.455.543
Текуће доспјеће	91.162.659	78.851.903
ИВ Учешће у капиталу зависних субјеката	2.735.900	2.735.900
ИВ Дугорочни кредити у земљи	5.592.892	28.818.170
ИВ Дугорочни кредити повезана лица	-	125.000
ИВ Обвезнице	7.928.956	9.382.103
УКУПНО (нето) дугорочни финансијски пласмани	304.926.412	321.542.467

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешће у капиталу зависних субјеката (Банка Српске а.д. у стечају), пласмане средстава на кредитној основи, пласмане средстава у хартије у вриједности које су на дан биланса у цјелости класификоване као финансијска средства по амортизованом трошку, те остале пласмане правним лицима.

Преглед дугорочних кредита у земљи дат је у следећој табели:

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Дугорочни кредити у земљи</i>		
-Кредитна линија за демобилисане борце	1.207.963	1.278.305
-Кредитна линија за пољопривреду, предузетнике и предузећа	166.773.481	200.683.318
-Кредитна линија за јединице локалне самоуправе	5.526.515	7.027.825
-Кредитна линија за микробизнис у пољопривреди	9.581.839	13.728.436
-Кредитна линија за почетне пословне активности	1.089.201	1.459.624
-Кредитна линија стамбени кредити	79.958.969	41.480.857
-Кредитна линија Свјетске банке ИБРД 9183	7.822.830	2.538.798
-Кредитна линија ЕИБ	11.206.786	12.253.631
-кредитна линија-зајмови за предузећа	3.517.134	3.897.190
-кредитна линија-зајмови за пољоприв.и прер.индустрију	2.520.777	3.112.405
-кредитна линија - зајмови за пољ. и инд. прер пољ.производа	3.602.919	4.792.428
-кредитна линија – зајмови за здравствене установе	2.645.914	3.982.699
-кредитна линија-предузећа које одреди влада	17.623.805	22.053.585
-кредитна линија -откуп потраживања	500.000	850.000
-позајмице правним лицима	11.227.273	27.980.000
-потраживања од Владе РС		6.000.000
Укупно дугорочни кредити:	324.805.406	353.119.101
Текуће доспјеће дугорочних кредита	-77.345.599	-75.245.987
Исправка вриједности дугорочних кредита	-5.592.892	-28.818.170
Укупно дугорочни кредити:	241.866.915	249.054.944

Дугорочни кредити на дан 31.12.2024. године у укупном износу од 324.805.406 КМ се односе на дугорочна потраживања за дате кредите привредним друштвима и предузетницима, јединицама локалне самоуправе у Републици Српској, борцима и младим брачним паровима. Наведени кредити су највећим дијелом пласирани крајњим корисницима преко пословних банака и микрокредитних друштава (у даљем тексту „финансијске институције“) у Републици Српској, изузев директно пласираних зајмова демобилисаним борцима, привредним друштвима, за пољопривреду, здравствене установе и привредна друштва које одреди Влада. Ризик наплате наведених потраживања од крајњих корисника не сноси Фонд, већ финансијске институције преко којих Фонд пласира кредитна средства, односно Фонд од финансијских институција наплаћује потраживања за дате кредите, као и доспјелу камату, без обзира да ли крајњи корисник кредита редовно отплаћује свој дуг. Док директним кредитирањем категорија демобилисаних бораца Републике Српске, привредних друштава, пољопривреде, здравствених установа и привредних друштава које одреди Влада ризик наплате пласираних и доспјелих средстава сноси Фонд.

На дан 31.12.2024. године, дугорочни кредити су пласирани преко сљедећих финансијских институција:

		У Конвертибилним маркама
	31.12.2024	31.12.2023
<i>Дугорочна потраживања по основу датих кредита пласираних преко пословних банака и микрокредитних друштава у Републици Српској</i>		
- Нова банка а.д. Бања Лука	128.717.290	131.137.481
- Adiko Banka а.д. БањаЛука	0	5.003.827
- NLB Развојна Банка.д. БањаЛука	41.509.156	23.964.344
- МКО Микрофин д.о.о. БањаЛука	4.874.998	6.307.828
- Unicredit Bank а.д. БањаЛука	7.842.694	10.102.495
- Атос банка а.д. БањаЛука	46.877.603	40.752.090
- Наша банка а.д. Бијељина	8.754.852	9.245.061
- Банка поштанска штедионица а.д. БањаЛука	24.300.074	27.788.160
- МФ банка а.д. Бања Лука	884.090	11.208.623
-МКД Привредник Бијељина	1.173.794	1.316.402
-Procredit Bank	5.818,282	214.000
Укупно финансијске институције	270.752.833	239.252.151
Исправка вриједности	-3.849.193	-667.601
Укупно	266.903.640	238.584.550

Преглед финансијске имовине која се вреднује по амортизованом трошку - обвезнице:

Финансијска имовина по амортизационом трошку- обвезнице	31.12.2024.	31.12.2023.
Обвезнице - Калдера	947.447	947.447
Обвезнице Нова банка (НОВБ-О-Г)	16.000.000	16.000.000
Обвезнице РСБД-О-26	2.485.000	2.485.000
Обвезнице РСБД-О-30	3.790.000	3.790.000
Обвезнице РСБД-О-32	119.000	119.000
Обвезнице универзитет ПИМ (ПМРО О Б)	671.266	718.132
Обвезнице Козарска Дубица (КДРФ О А)	957.176	1.127.798
Обвезнице ОЦ Јахорина (ОЦЈХ-О-Б)	3.605.508	3.594.507
Обвезнице ОЦ Јахорина (ОЦЈХ-О-Ц)	3.024.817	3.267.067

Обвезнице Србац (ОСОД О А)	2.415.959	2.691.705
Обвезнице Водовод Србац (ВДВС О А)	321.416	367.721
Обвезнице РСБД- О34	4.000.000	4.000.000
Обвезнице Топлана Приједор (ТППД О Б)	4.000.000	4.000.000
Обвезнице Топлана БЛ (ТПБЛ О Ц)	2.735.196	2.987.864
Комуналац а.д. Козарска Дубица (КМРZ-О-А)	233.516	253.226
Обвезнице Интерлигнум доо Теслић (ИНЛГ О-А))	2.620.168	2.620.167
Општина Соколац (SLRF-О-А)	1.750.614	1.847.653
Република Српска – дугорочне обвезнице 36 (RSBD-O15)	1.373.000	1.373.000
Обвезнице Источни Стари Град (ОПИГ О Б)	480.417	530.000
Обвезнице ЈКП Комвод Брод – (КРКВ-О-А)	200.885	229.826
Обвезнице Водовод ад К.Дубица (ВДКЗ О А)	347.120	369.041
Обвезнице осигурање Аура а.д. Бања Лука (АУРО О А)	1.462.500	1.687.500
Обвезнице Атлантик ББ доо Б.Лука (АТФР О Б)	1.371.249	1.546.300
Обвезнице Електрокрајина ад Б.Лука (ЕКВЛ-О-А)	735.516	826.753
Обвезнице Подручна привредна комора Б.Л. (ПКБЛ О Б)	202.186	227.297
Обвезнице Нискоградња доо Лакташи (НИСГ О А)	1.780.401	2.082.637
Обвезнице Нискоградња доо Лакташи (НИСГ О Б)	1.589.668	1.885.863
Обвезнице Нискоградња доо Лакташи (НИСГ О Ц)	976.131	1.151.210
Обвезнице Нискоградња доо Лакташи (НИСГ О Д)	1.500.000	
Обвезнице Connect reople доо Пале (СОPL О А)	2.886.200	2.900.000
Обвезнице Интерлигнум доо – ИНЛГ О Б	395.316	450.516
Обвезнице ДИШ Шипово - ДИСВ О А	466.185	523.311
Обвезнице-Кастелина - ЦАСТ	1.529.656	
Република Српска – дугорочне обвезнице (RSBD-O52)	14.832.000	
Република Српска – дугорочне обвезнице (RSBD-O53)	3.000.000	
Укупно дугорочне обвезнице:	84.805.513	66.600.541
Текуће доспијеће обвезница	-13.817.060	-3.605.915
Исправка вриједности обвезница	-7.928.956	-9.382.103
Укупно -обвезнице	63.059.497	53.612.523

Преглед осталих дугорочних финансијских пласмана дат је у следећој табели:

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Остали дугорочни финансијски пласмани</i>		
Потраживања – остали дугорочни пласмани (споразуми)	918.074	1.442.808
Исправка вриједности-остали дугорочни пласмани	(418.378)	(904.190)
Укупно остали дугорочни финансијски пласмани	499.696	538.618

18. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА-ПОТРАЖИВАЊА

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Потраживања за камата на кредите	1.334.506	939.097
Потраживања за камате на обвезнице	436.224	148.149
Потраживања за камате на позајмице	122.021	92.168
Потраживања за затезне камате	1.161.763	546.420
Потраживања за накнаду за ненамјенско трошење	-	19.004
Потраживања за више плаћене доприносе	399	398
Потраживања за више плаћен порез на добит	35.081	-
Потраживања Синергија МКО	-	2.049.324
Потраживања Бобар банка у стечају	49.872.830	49.872.830
Потраживања Банка Српске – у ликвидацији	33.328.312	34.040.077
Потраживања УНИС фабрика цијеви - у стечају	5.078.125	5.078.125
Потраживања Фармланд – у стечају	1.755.000	1.755.000
Потраживања ХПК Козарска Дубица - у стечају	513.932	513.932
Потраживања остала - Калдера	401.570	55.911
Укупно	94.039.763	95.154.694
Исправка вриједности	(93.122.487)	(94.928.504)
Укупно краткорочна потраживања:	917.276	226.190

19. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У КМ	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Дио дугорочних кредита који доспијева до годину дана пласмани повезаним правним лицима - Фонд за реституцију Републике Српске	11.227.273	2.600.000
Краткорочни кредити у земљи - позајмице	31.499.160	33.980.000
Дио дугорочних кредита који доспијева до годину дана	66.207.246	67.565.918
Дио дугорочних хартија од вриједности које доспијевају на наплату до годину дана	13.817.060	4.192.259
Укупно краткорочни финансијски пласмани	122.750.739	108.338.177
Исправка вриједности краткорочних кредита повезана правна лица	-125.000	-
Исправка вриједности краткорочних кредита у земљи	-23.415.966	-26.299.931
Исправка вриједности краткорочних ХОВ	-4.326.920	-586.343
Укупно:	94.882.853	81.451.903

На основу Одлука Владе Републике Српске Фонд је закључио Уговоре о зајму - краткорочне позајмице уз каматну стопу 3,5 % са Проинтер ITTS, Нова ДИПО доо Градишка, Кастелина Српска Модрича, ОЦ Јахорина, Технички ремонт Братунац, Ентеријери Врбас д.о.о. Бања Лука и Приједорпутеви а.д. Приједор.

Уз каматну стопу од 1,8% закључени су Уговори о позајмици са ПИ „Сава Семберија“ д.о.о. Бијељина и „Витаминка“ ад Бања Лука.

20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

У Конвертибилним маркама		
	31.12.2024	31.12.2023
Жиро рачун КМ	3.046.490	3.218.853
Девизни рачун	1.337.660	7.197.434
Укупно	4.384.150	10.416.287
Обезвјеђење новчаних средстава	(26.041)	(26.041)
Укупно нето	4.358.109	10.390.246

Обезвјеђење новчаних средстава у износу од 26.041 КМ односе се на обезвјеђење новчаних средстава на основу процјене ризика, у складу са утврђеном Методологијом.

21. КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА-АВР

Краткорочна разграничења на дан 31.12.2024. године су исказана у износу од 836.248 КМ и односе се на припадајућу камату која доспијева 01.01.2025. године.

22. КАПИТАЛ

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
Акцијски капитал – регистрован	360.375.431	360.375.431
Акцијски капитал – нерегистрован	5.350.000	3.300.000
Законске резерве	1.809.387	1.809.387
Нераспоређена добит претходних година	36.510.380	16.854.268
Добитак текуће године	-	19.656.112
Губитак текуће године	(1.377.425)	-
Губитак ранијих година	(92.751.820)	(92.751.820)
УКУПАН КАПИТАЛ	309.915.953	309.243.378

На дан 31.12.2024. године регистровани акцијски капитал Фонда износи 360.375.431 КМ, и подијељен је на 360.375.431 акцију номиналне вриједности 1,00 КМ за једну акцију. Власник цјелокупног акцијског капитала Фонда је Република Српска. Акције Фонда не котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској.

Остали акцијски износи 5.350.000 КМ, а односи се на средстава Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву РС која су у складу са Законом о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву РС и одлуком Владе РС пренесена на Фонд за које није извршена регистрација повећања основног капитала до дана састављања приложених финансијских изјештаја.

Законске резерве представљају издвајања из расподеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", број 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 и 17/23), и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала, или оснивачким актом, односно статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или оснивачким актом, односно статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

На дан 31.12.2024. године, законске резерве Фонда износе 1.809.387 КМ.

23. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Дугорочни кредити</i>		
- IDA 3533 BOS (лип)	7.415.934	7.821.250
- IDA 3191 BOS (лп)	3.966.228	4.253.452
- ЕБРД 78390	23.697.509	26.188.047
- ЕБРД 81670-додатно финансирање	33.890.849	36.598.864
- ЕБРД 9183	9.880.049	9.880.049
- ЕИБ 25.254	2.603.518	3.905.277
- Емитоване обвезнице	7.812.500	9.375.000
Укупно	89.266.587	98.021.939
Текуће доспијеће дугорочних кредита	(7.562.673)	(7.531.101)
Текуће доспијеће обвезница	(1.562.500)	(1.562.500)
Укупно	80.141.414	88.928.338

Текуће доспијеће обавеза по основу дугорочних кредита и емитованих обвезница:

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Обавезе за текуће доспијеће дугорочних кредита и емитованих обвезница:</i>		
- ИДА 3533 БОС(лип)	644.862	405.091
- ИДА 3191 БОС лп	417.498	625.698
- WB ИБРД 78390	2.490.539	2.490.538
-WB ИБРД 81670-додатно финансирање	2.708.015	2.708.015
-ЕИБ 25.254	1.301.759	1.301.759
- Обавезе по основу емитованих обвезница	1.562.500	1.562.500
Укупно	9.125.173	9.093.601

а) IDA 3533 BOS

На дан 31.12.2024. године, Фонд је имао обавезу по основу дугорочног кредита у износу од 7.415.934 КМ који се односи на обавезу по основу кредита потписаног између IDA и Босне и Херцеговине (Уговор број 3533 BOS, потписан дана 19.10.2001. године), као и Субсидијарног уговора потписаног између Босне и Херцеговине, Републике Српске и Фонда дана 31.12.2001. године. Укупан износ кредита намијењеног Републици Српској је SDR 5.270.000. Кредит је са роком отплате од 35 година и грејс периодом од 10 година. Наведени кредит је бескаматни, са уговореним сервисним трошком од 0,75% годишње и комисионом провизијом од 0,50% годишње. Кредит је намијењен Другом пројекту микрофинансирања локалних заједница у Републици Српској.

б) IDA 3191 BOS

На дан 31.12.2024. године, Фонд је имао и обавезу по основу дугорочног кредита у износу од 3.966.228 КМ који се односи на обавезу по основу кредита потписаног између IDA и Босне и Херцеговине (Уговор број 3191 BOS, од 3. јуна 1999. године), као и Субсидијарног уговора потписаног између Босне и Херцеговине, Републике Српске и Фонда од 27.8.1999. године. Укупан износ кредита намијењеног Републици Српској је SDR 3.440.000. Кредит је са роком отплате од 35 година, грејс периодом од 10 година. Наведени кредит је бескаматни, са уговореним сервисним трошком од 0,75% годишње и комисионом провизијом од 0,50% годишње. Кредит је намијењен Пробном пројекту локалног развоја у Републици Српској.

в) WB IBRD 78390

Обавеза по основу дугорочног кредита исказаног на дан 31.12.2024. године у износу од 23.697.509 КМ односи се на обавезу по основу кредита потписаног између Међународне банке за обнову и развој (IBRD) и Босне и Херцеговине (Уговор број 78390 ВА, потписан дана 18.2.2010. године), Субсидијарног уговора потписаног између Босне и Херцеговине и Републике Српске дана 20.4.2010. године, као и Споразума о преносу зајма између Владе Републике Српске и Инвестиционо-развојне банке Републике Српске потписаног дана 19.11.2010. године. Укупан износ кредита намијењеног Републици Српској је EUR 19.120.000. Кредит је са роком отплате од 25 година који укључује грејс период од 10 година. Каматна стопа по кредиту је LIBOR за EUR увећана за варијабилну маржу. Накнада за одобравање кредита је 0,25% од одобреног износа. Кредит је намијењен унапређењу доступности финансијских средстава за мала и средња предузећа.

з) WB IBRD 81670

Обавеза по основу дугорочног кредита исказаног на дан 31.12.2024. године у износу од 33.890.849 КМ односи се на обавезу по основу кредита потписаног између Међународне банке за обнову и развој (IBRD) и Босне и Херцеговине (Уговор број 81670 ВА, потписан дана 24.7.2012. године) и Споразума о преносу зајма између Владе Републике Српске и Инвестиционо-развојне банке Републике Српске потписаног дана 5.2.2013. године. Кредит је са роком отплате од 25 година који укључује грејс период од 10 година. Каматна стопа по кредиту је LIBOR за EUR увећана за варијабилну маржу. Кредит је намијењен унапређењу доступности финансијских средстава за мала и средња предузећа.

д) EIB 25.254

Обавеза по основу дугорочног кредита исказаног на дан 31.12.2024. године у износу од 2.603.518 КМ односи се на обавезу по основу кредита потписаног између Европске инвестиционе банке (EIB) и Босне и Херцеговине (Уговор број 25.254 ВА, потписан дана 26.11.2009. године). Кредит је са роком отплате од 25 година који укључује грејс период од 10 година. Кредит је намијењен унапређењу доступности финансијских средстава за мала и средња предузећа.

е) WB IBRD 9183

Обавеза по основу дугорочног кредита исказаног на дан 31.12.2024. године у износу од 9.880.049 КМ односи се на обавезу по основу кредита потписаног између Међународне банке за обнову и развој и Републике Српске (имплементира се преко ИРБРС), а циљ пројекта је подршка опоравка фирмама погођеним корона вирусом.

ф) Обавезе по основу емитованих обвезница у износу 7.812.500 КМ односи се на емисију од 12.500 обвезница по номиналној вриједности од 1.000 КМ по обвезници уз каматну стопу од 3% на период од 8 (осам) година уз полугодишњу исплату ануитета.

24. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У КМ	
Краткорочне финансијске обавезе	31.12.2024.	31.12.2023.
Текуће доспијеће дугорочних кредита	7.562.673	7.531.101
Текуће доспијеће хартија од вриједности-обвезница	1.562.500	1.562.500
Остале краткорочне финансијске обавезе	6.500.000	33.260
Укупно краткорочне финансијске обавезе:	15.625.173	9.126.861

Остале краткорочне финансијске обавезе у износу од 6.500.000 КМ односе се на позајмице узете од Акцијског фонда, Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву РС и Фонда за развој источног дијела РС.

25. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
Добављачи - повезана правна лица	1.178.514	6.703.731
Добављачи у земљи	1.490	1.490
Обавезе за средства по пројекту УНДП	56.615	192.266
Укупно	1.236.619	6.897.487

Обавезе према добављачима повезана правна лица у износу 1.178.514 КМ односе се на обавезу Фонда према Инвестиционо-развојној банци по основу накнаде за управљање.

26. КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА

Краткорочна разграничења на дан 31.12.2024 године у износу од 120.673 КМ (на дан 31.12.2023. године у износу од 168.655 КМ) у цјелости се односе на накнаду за обраду зајмова која се сразмјерно оприходује током периода трајања датих зајмова.

27. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Ванбилансна евиденција на дан 31.12.2024. године у износу од 29.840.376 КМ односи се на дате гаранције сљедећим предузећима:

1.	Гаранција GAR 001-01-17/2-00002-20 Уставни суд – Интегра инжињеринг важи до 28.2.2026.	566.168,07
2.	Гаранција GAR 001-01-17/2-00004-21 Уставни суд – Интегра инжињеринг важи до 28.2.2026.	112.766,34
3.	Гаранција GAR 001-01-17/2-00017-23 CHNA – Интегра важи до 9.6.2027.	11.258.024,65
4.	Гаранција GAR 001-01-17/2-00018-23 CHINA-Интегра важи до 9.6.2026	16.887.036,97
5.	Гаранција GAR 001-01-17/2-00021-24 Оптима –Интеграл важи до 31.3.2025.	1.000.000,00
6.	Гаранција GAR GAR 001-01-17/2-00022-24 МУП-НЕВ САНАТРОН важи до 23.1.2025.	16.379,65
	Укупно	29.840.375,68

28. НОВЧАНИ ТОК

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
Готовина на почетку периода	10.390.246	29.255.794
Приливи готовине у току обрачунског периода	114.547.767	190.293.571
Позитивне курсне разлике	-	30.211
Одливи готовине у току обрачунског периода	120.579.904	209.156.251
Негативне курсне разлике	-	33.079
Исправка вриједности по МСФИ 9	(26.041)	(26.041)
Готовина на крају обрачунског периода	4.358.109	10.390.246

Приливи готовине у износу од 114.547.767 КМ односе се највећим дијелом на приливе од инвестиционе активности (приливи по основу камата и приливи по основу дугорочних финансијских пласмана) у износу од 105.931.036 КМ, приливе из активности финансирања 8.550.000 КМ те остали приливи 66.731 КМ.

Одливи готовине у износу од 120.579.904 КМ односе се на одливе готовине из активности инвестирања (финансијски пласман) у износу од 96.015.718 КМ, одливи из пословне активности (добављачи, плаћене камате и остали одливи) у износу од 15.464.404 КМ и одливе готовине из активности финансирања (плаћена главница за узете кредите и емитоване обвезнице) у износу од 9.099.782 КМ.

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

На дан 31.12 2024. године, повезана правна лица Фонда су Банка, и сви Фондови којима Банка управља:

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бања Лука
Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука
Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука
Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука
Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево
Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука

Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним лицима:

	У Конвертибилним маркама	
	31.12.2024.	31.12.2023.
БИЛАНС СТАЊА		
АКТИВА		
Фонд становања Републике Српске	11.227.273	19.015.787
Фонд за реституцију Републике Српске		2.621.925
Укупно имовина:	11.227.273	21.637.712
ПАСИВА		
Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	1.178.514	6.703.731
Акцијски фонд Републике Српске	1.000.000	25.332
Фонд за реституцију Републике Српске		7.928
Фонд за развој Источног дијела Републике Српске	5.050.000	
Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске	450.000	
Укупно обавезе:	7.678.514	6.736.991
БИЛАНС УСПЈЕХА	31.12.2024	31.12.2023
РАСХОДИ		
Трошкови управљања Фондом		
Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	(5.874.782)	(7.490.709)
Трошкови камата		
Акцијски фонд Републике Српске	(3.806)	(25.332)
Фонд за реституцију Републике Српске		(7.928)
Фонд за развој источног дијела Републике Српске	(18.788)	
Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске	(969)	
Расходи укупно	(5.898.345)	(7.523.969)

ПРИХОДИ		
Приходи од камата		
Фонд становања Републике Српске	76.804	15.787
Фонд за реституцију Републике Српске		21.925
Приходи укупно	76.804	37.712

30. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањени су у напмени 3 ових финансијских извјештаја.

Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

У КМ		
	31.12.2024.	31.12.2023.
Финансијска имовина:		
Дугорочни финансијски пласмани	305.077.120	321.542.467
Краткорочни финансијски пласмани	94.857.145	81.451.903
Потраживања	882.195	226.190
Готовински еквиваленти и готовина	4.358.109	10.390.246
Укупно	405.174.569	413.610.806
Финансијске обавезе		
Дугорочни и краткорочни кредити	95.766.587	98.055.199
Обавезе према добављачима и др обавезе	1.236.619	6.897.487
Укупно	97.003.206	104.952.686

У свом редовном пословању, Фонд је, у различитом обиму, изложен одређеним финансијским ризицима, и то: *тржишном ризику* (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), *ризиком ликвидности* и *кредитном ризику*. Управљање ризицима у Фонду је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Фонда у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Фонд не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди.

Тржишни ризик

Ризик од промјене курса страних валута

Фонд је изложен девизном ризику првенствено преко дугорочних кредита који су деноминирани у страниј валути. Фонд не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Српској такви инструменти нису уобичајени. За дио својих трансакција које се односе на EUR руководство Фонда сматра да Фонд није значајно изложен ризику од промјене курса приликом пословања у земљи и иностранству из разлога што је EUR везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1,95583 KM) за KM.

У складу са наведеним, руководство Фонда није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене SDR јер има значајне обавезе по кредитима у тој валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Фонда у страним валутама на дан извјештавања је следећа:

У КМ				
	ИМОВИНА		ОБАВЕЗЕ	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
EUR	1.337.659	7.197.434	70.071.926	76.572.238
SDR	-	-	11.382.162	12.074.702
Укупно:	1.337.659	7.197.434	81.454.088	88.646.940

Ризик од промјене каматних стопа

Фонд је изложен разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. Обзиром да Фонд има значајну каматноснону имовину, као и дугорочне обавезе за кредите, приходи/расходи Фонда су у значајној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Фонда. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Банке које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Фонд својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Фонд располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти) који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа. Фонд не користи финансијске деривате.

Рочност доспијећа финансијских обавеза и имовине Фонда на дан 31.12.2024. године је сљедећа:

Финансијска имовина				
2024. година	Мање од 1 месеца	Од 1 мјесеца до једне године	Преко једне године	Укупно
Некаматносна	5.240.304	5.400.000		10.640.304
Варијабилна каматна стопа		48.283.638	241.866.915	290.150.553
Фиксна каматна стопа		41.173.507	63.210.205	104.383.712
Укупно	5.240.304	94.857.145	305.077.120	405.174.569
2023. година	Мање од 1 месеца	Од 1 мјесеца до једне године	Преко једне године	Укупно
Некаматносна	226.190			226.190
Варијабилна каматна стопа	10.390.246	75.245.987	249.054.944	334.691.177
Фиксна каматна стопа		6.205.916	72.487.523	78.693.439
	10.616.436	81.451.903	321.542.467	413.610.806
Финансијске обавезе				
2024. година	Мање од 1 месеца	Од 1 мјесеца до једне године	Преко једне године	Укупно
				-
Некаматносна	1.236.619			1.236.619
Фиксна каматна стопа		8.062.500	6.250.000	14.312.500
Варијабилна каматна стопа		7.562.673	73.891.414	81.454.087
Укупно	1.236.619	15.625.173	80.141.414	97.003.206
2023. година	Мање од 1 месеца	Од 1 мјесеца до једне године	Преко једне године	Укупно

				-
Некаматносна	6.930.747			6.930.747
Фиксна каматна стопа		2.593.289	18.856.413	21.449.702
Варијабилна каматна стопа		6.500.312	70.071.925	76.572.237
	6.930.747	9.093.601	88.928.338	104.952.686

Преглед доспијећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијских обавеза, на основу најранијег датума када се од Фонда може тражити да плати насталу обавезу

Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Фонду, што ће резултовати финансијским губитком Фонда. Кредитни ризик настаје код потраживања од финансијских посредника, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и презетих обавеза.

Управљање потраживањима од финансијских посредника

Сектор за ризике и мониторинг ИРБРС квартално ради анализу пословања пословних банака и других финансијских посредника преко којих Фонд пласира своја средства крајњим корисницима. У складу са финансијским резултатима посредника, Сектор даје приједлог за резервисање потраживања.

Управљање обавезама према добављачима

Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспјеле обавезе, при чему Фонд доспјеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року.

31. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31.12.2024. године против Фонда се води три судска спора вриједности 19.482.000 КМ, док Фонд води против својих дужника три судска спора укупне вриједности 416.248 КМ.

Обзиром да се ради о споровима по датим зајмовима, у складу са Методологијом, извршено је обезврјеђење, те нису вршена додатна резервисања.

32. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Фонда могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Фонду може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала.

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени по курсу Централне банке БиХ, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31.12.2024	31.12.2023
Амерички долар (USD)	1,872683	1,769982
SDR	2,454215	2,381282
EUR	1,95583	1,95583

34. Догађаји након дана предаје финансијског извјештаја

Дана 09. јуна 2025. године, вршилац дужности директора Инвестиционо- развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука је поднио оставку на наведену функцију, те да формално разрјешење није спроведено и усвојено од стране Надзорног одбора ИРБ РС а.д. Бања Лука на дан извјештавања.

Осим горе наведеног до дана објављивања ових финансијских извјештаја према изјавама управе нису настали додатни догађаји након датума биланса стања који би захтјевали корекцију или додатна објелодањивања у приложеним финансијским извјештајима како се то захтјева према одредбама Међународног рачуноводственог стандарда 10 – Догађаји након извјештајног периода.